

Jurjevanje celjskih pionirjev

OBNOVLJENA TRADICIJA

Lepti maj, krasni maj
konec zime je sedaj...

Trastari običaj, ki se je na Slovenskem ohranil le še v Beli Krajini, so v sredo v Celju obnovili. Kdo ve, koliko let je preteklo od taktar, ko so v naših krajih še proslavljali prihod pomladi in se veselili, da se je hladna zima poslovila. Vsi narodi so imeli, mnogi pa še imajo te običaje. Le-ti pa so različni obliki. Pri nas poznamo v Srbiji zelo ohranjeno obliko Djurdjevdana, v Beli Krajini pa kot rečeno jurjevanje.

Ko so pionirji v vseh celjskih šol dopolnili napolnili celjske ulice, se meščanom ni zdelo nič nenavadnega, ko so videli drobšč okčinčan s cvetjem, s papirnati zmaj v rokah. Kot da se je spomnil nečesa, kar je običaj nekje v spominu in ob ponovni asociaciji postalo spet živo.

In kako je bilo:

Na stotine otrok v sončnem dopoldnevu. Deklice z vencji poljskih cvetk v lasih, dečki z rogovi in piščalci. Nekateri skupine so nosile okčinčan mla-ke, druge papirne zmaje, tretji spet jadrane modele. Mnogi so nosili še zelene vejice v rokah, veterne pisane barve, žoge, balončke in podobno. Na čelu te pisane povorke so stopali mladi harmonikaši in igrali poskočne viže. Za skupino okčinčan deklec je na konju jahal v belo nošo opravljen »zeleni Jurij« z zelenjem za klobukom in za pasom. Za njim so pionirji nosili slamnato »starko zimo«. Sprevedu pa so se

priključili pionirji. Fantje so vneto trobili v rogeve in piskali na piščali ter ropotali z različnimi predmeti. Bilo bi še bolj, če bi imeli vsi rogeve in piščali, ker bi na ta način odpadlo živžganje na prste, pa tudi bolj ceremonialno bi bilo.

Spreved se je vil po glavnih mestnih ulicah, kjer so na križiščih uravnali red pionirji odreda prometnih miličnikov. Za Glazijo se je pisana družina zgubila na stranpot, da so lahko varno šli do Levca, kjer so dopoldne prebili ob igri in rajanju. Povedati je treba, da so »starko zimo« svedano skurili.

Pri magistratu so na balkonu pozdravili mladino tudi naši politični in ob- lastni predstavniki.

Da ne bo pomote — jurjevanje so imeli pionirji že lani, toda ne tako pe- stro kot letos. Vsekakor pa je jurjeva- nje letos podpravo prihodu vročega po- letja, kajti le redkokdaj se zgodi, da bi v teh majskih dneh čutili, da so nam najbolj lahke obleke že prevroče.

Učenec je odkril zalego koloradskega hrošča

Na mali vrtni lehi v Čretu je gospodinja nabrala trideset litra hroščev

Sosedov Ivanček je pokazal sosedu polno pest koloradskih hroščev, rekoč,

11. maja so v Tovarni emajlirane po- sode pripravili vse prostore za sprejem dveh transfuzijskih ekip. V tovarni so krvodajalsko akcijo pripravljali že dalj časa, vendar je njeno izvedbo zmeraj onemogočilo delo. Tokrat je odziv pre- segel vsa pričakovanja. Celjska trans- fuzijska postaja je namreč morala po- klicati na pomoč še ljubljansko, kajti prijavljenec je bilo preko 200, točneje 206, od katerih jih je 171 darovalo kri; med njimi nekateri od pet do desetkrat. Le-ti bodo na »dan krvodajalca« odli- kovani, in sicer: Marija Snajder za de- setkratno darovanje z zlato značko, Ivan Pilko in Stanko Hajsinger za šestkratno ter Radinka Pandurov, Ivica Pustek in Mihael Zavšek za petkratno s srebrno značko.

Celjska transfuzijska postaja se vsem krvodajalcem kakor tudi vodstvu ne- sedbično pomoč. Tovarna emajlirane po- sode je pokazala pot, po kateri naj bi šla tudi druga podjetja. Le tako bi bilo mogoče rešiti krvodajalsko službo v Celju krize, v kateri se večkrat nahaja.

Kolektiv
Tovarne
emajlirane
posode ima
veliko
krvodajalcev...

Iz Slov. Konjic

Dijaki konjiške glasbene šole so kakor vsako leto tudi letos pripravili svoj red- ni nastop. Ob tej priliki so pokazali, kaj so se med letom v šoli naučili. Pre- cej dobro obiskana prireditev kaže, da se ljudje zanimajo za delo mladih igral- cev.

Komisija za družbeno upravljanje pri Občinskem odboru SZDL v Slov. Konji- cah je pred nedavnim sklicala prvi skup- ni sestanek vseh članov nedavno izvo- ljenih potrošniških svetov. V občini so zdaj trije potrošniški sveti, ki imajo skupaj 25 članov. Ker so bili potrošni- ški sveti izvoljeni za trgovska podjetja, so predlagali, naj bi se spremenili v te-

ritorialne, in sicer za vsak večji kraj v občini po en potrošniški svet. Ko bodo ti imeli v kratkem svoje prve delovne sestanke, bodo pripravili svoj program dela.

V konjiški okolici so letos precej njiv- skih površin posadili s hmeljem. Pred kratkim so že postavili potrebne drogo- ve, zdaj pa bo potrebno napeljati še žico. V Slov. Konjicah pripravljajo tudi že gradnjo hmeljske sušilnice, ki bo v bližini železniške postaje, kar bo omo- gočilo lažje prevažanje posušenega hme- lja.

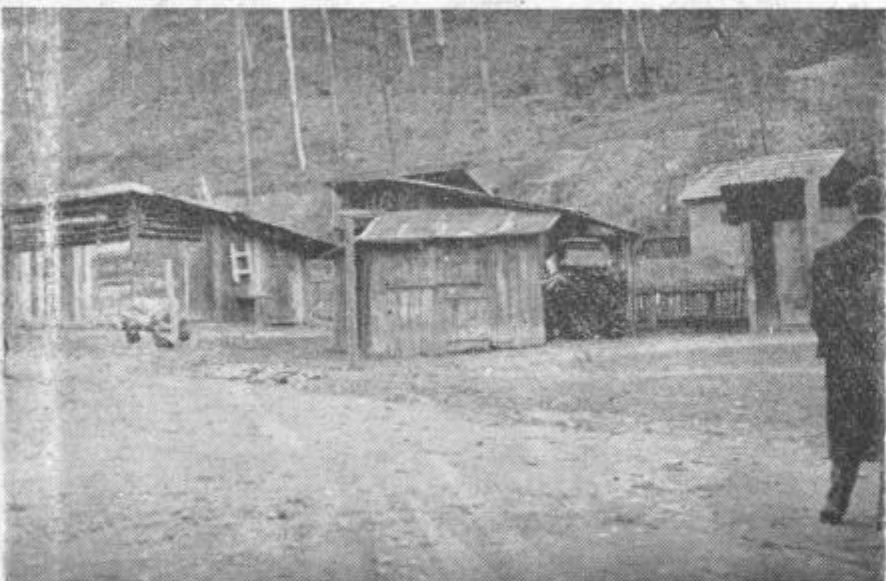
Vse kaže, da bo letos v okolici Slov. Konjic dobra sadna letina. Sadno drev- je je cvetelo v lepem in toplem vreme- nu, dočim se mraza ni treba več bati. Seveda so sadjarji že precej poskrbeli za škropljenje sadnega drevja.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL V SLOV. KONJICAH

Prihodnjo nedeljo bo v Slov. Konjicah redna letna občinska konferenca SZDL. Razen organizacijskim problemom bodo na konferenci dali poudarek razvoju de- lavskega in družbenega upravljanja v občini ter delovanju množičnih organi- zacij in društev. Za občinsko konferenco je bilo v osnovnih organizacijah izvolje- nih okoli 70 delegatov.

L. V.

Olepševalno turistična tribuna

Tihožitje iz Stor — toda v nelepi obliki...

Tudi čiste roke spadajo h kulturni poštežbi

Navzlic temu, da ne bom navedel imena restavracije, je zgodba, ki vam jo bom povedal, resnična. Zgodila se je v Celju.

Začenja pa se tako: Ko sem vstopil v neko znano restavracijo, sem naročil šunkarico in malo pivo. Dobil sem eno in drugo. Toda, ker trenutno šunkaric

CENE NA CELJSKEM TRGU V TEM TEDNU
Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor.
Krompir 14-16 (10-18). Cebula 105 (120). Ce- sen 200 (200). Fižol 90-100 (90-100). Solata 100 do 150 (200-250). Redkev — (30-40). Špinata 80 do 150 (100-200). Radič 160 (150-200). Cvetčata 100 (-). Zelje rib. 40 (40). Zelje gl. 60 (-). Pe- tersilj 100 (100-100). Zelen — (120). Pesa 50 (40 do 60). Hren — (150-200). Korenček 40-50 (50-80). Slive suhe 260-280 (-). Sadje suho — (140). Rozine 440 (-). Limone 260 (-). Orehi celi 250 (250). Orehi luščeni 600-850 (750-800). Mleko — (36-40). Skuta — (160). Smetana — (240). Maslo — (490-540). Jajca 15 (12-16). Pe- trušnica — (500-1100). Kozlički — (1000-1500). Pšenica — (50). Koruza — (45-50). Oves — (40-45). Por 40-45 (45-60). Jabolka 140 (140 do 200). Redkvice 100 (100). Koleraba — (40). Ora- di — (40-45). Marmelada 120 (-). Kis — (40). Jermeni — (40-45). Groh str. 220-250 (-). Ku- mare kisle — (120). Med — (400). Drobniak 300 (-). Gobe suhe — (160-1500). Dateljni 10 kg 150 (-). Cebula nova 50 (-).

gibanje prebivalstva

V času od 5. do 10. maja 1958 je bilo rojenih 31 dečkov in 27 deklic.

Poročili so se:
Jas. Podleskec, topilec iz Skofje vasi in Ka- tica Golc, delavka iz Smarjete, Bruno Hartman, profesor iz Celja in Terezija Šostarič, učiteljica iz Slov. Konjic. Josip Kokot, barvar in Marija Lettign, delavka, oba iz Celja. Pavao Jurčič, pom. delavec in Ana Teodorovič, pom. delavka, oba iz Prožinske vasi. Gregor Ročnik, sofer in Magdalena Šajna, brivka pomočnica, oba iz Celja. Jurij Orač, rudar iz Hrastnika in Vilma Dolinšek, krojaška pomočnica iz Črne. Franc Cencelj, delavec in Elizabeta Zorman, pomožna delavka, oba iz Celja. Janez Lebič, delavec iz Slatine in Elizabeta Ramšak, poljedelka iz Je- zerc.

Umrli so:
Franci Plahuta, otrok iz Trbovelj, star 2 leti. Terezija Konda, gospodinja iz Metelje, stara 29 let. Marjan Košec, otrok iz Dobrove, star 1 mesec. Anica Frajtle, otrok iz Čec pri Trbovljah, stara 10 mesecev. Silvo Lukač, otrok iz Trbo- velj, star 5 mesecev. Ana Seligo, previzkarica iz Vidovca, stara 68 let. Karlo Medvešek, otrok iz Celja, star 3 mesece. Ludvik Kozovinc, inka- sant iz Celja, star 49 let. Leopold Dornik, in- valid, upokojenec iz Celja, star 49 let. Anton Uršič, knetovalec iz Srebrnika, star 55 let. Avgust Janežič, delavec v pokroju iz Celja, star 72 let. Stanislav Iršič, otrok iz Skomarja, star 1 dan.

niso imeli pripravljenih, je natakarka vzela nož, žemljo in salamo ter začela rezati in tehtati na »oko«. Ko je bilo vse to delo opravljeno in ko je polo- žila nadevano žemljo na krožnik, sem presenečen obstal — roko, ali bolje re- čeno prste, ki se jih je držal vsaj vonj po dobri salami, je nesla v usta — tako kot dojenček — in jih začela obli- zovati. S tem »delom« ni prekinila niti tedaj, ko mi je prinesla šunkarico. Gledal sem jo presenečen in ogorčen... toda, ona se ni pustila motiti. Prste je obli- zovala še kar naprej... Šunkarice nisem pojedel; spil sem le pivo; plačal pa oboje... In za slovo še eno bridko presenečenje — roke je imela umazane, za nohti pa trakove črnine... Kdo ve, čemu in zakaj...?

Pozneje se mi ni nikoli več zgodilo, da bi mi postregli na »tak« način, to- da umazane roke in črne nohte sem vi- del še marsikje...

V interesu lokalnega hribolastva

bi bilo, če bi celjsko Planinsko dru- šтво poskrbelo za markacijo tiste poti, ki pelje iz Hudičevega grabna pod Sre- botnikom na Svetino. To je namreč pot, ki se na koncu Hudičevega grabna od- cepi na levo, od odlično, lansko leto markirane poti na Celjsko kočo. Pot je lepa in zasluži ustrezno opozorilo.

kronika nesreč

V Delavski ulici 21 se je v svojem stanovanju v omari obesil invalid Ludvik Kozovinc. Vilijemu Kača, zaposlenemu pri Glavniku v Celju, je padel na nogo težek zaboj in mu jo zlomil.
Franc Strašek iz Boletine pri Ponikvi pa si je zlomil nogo pri padcu.
Olga Hriberšek iz Prebolda je prišla pod motorno kolo. Zlomila si je noge.
Pri padcu s kolesom je dobil pretres možga- nov in poškodbe na glavi Franc Hajnšek iz Hajnskega pri Pristavi.
Pri padcu s kolesom si je poškodovala nogo Fani Hločvar iz Celja.
Stefka Žerjav iz Smarjete pa si je pri padcu s kolesom pretresla možgane.
Pri delu v gozdu si je težje poškodoval nogo Aleksander Gačner iz Latkove vasi.

Društvo traktoristov in kmetijskih strojnikov Celje

SKLICUJE

II. redni letni občni zbor za nedeljo, dne 18. maja 1958. Zbor bo v dvorani Okrajne zadružne zveze Celje, Cankarjeva ulica št. 1/II.

Vabljeni traktoristi, kmetijski strojniki in vsi oni, ki se zanimajo za napredek kmetijske mehanizacije.

Upravni odbor društva

Krvna skupina izdala morilca

OD KOD KRI NA BUNDI?

iz sodne dvorane

Med preiskavo je Salej govoril o ne- kem neznanem moškem. Ko ga je pri glavni obravnavi predsednik senata vprašal, kakaj je dajal lažne izjave, je Salej to opravičil s tem, češ da je hotel ščititi Golouha, ki se je ob zločinu na- hajal v neposredni bližini.

GOLOUHOVA VERZIJA DOGODKA

Pred gostilno smo se prerivali z Do- brškom. Na moji strani je bil tudi Ram- šak. Med pretepom sem jaz stopil pod kozolet, da bi si vzel fiziološko za pretep. V tem sem slišal krik. Pohitel sem na- zaj proti mestu pretepa. Od daleč sem še slišal Saleja kako je vzkliknil: »Moj kamerad je sešitihani!«. Pri Ramšaku so tedaj bili Salej, Lešnik in Salejeva mati. Okrvalil sem se, ko sem hotel ugotoviti ali Ramšaku še bije srce.

DOBRŠEK TAJI VSE!

Dobršek je na obravnavi odločno za- nikal, da bi imel z ubojem kakršnokoli zvezo. Trdil je, da je Ramšaka zapustil živega in da se je umaknil iz pretepa. Kri na njegovi bundi, tako je trdil, je nastala tako, da mu je kri kapljala iz nosa, ki mu ga je med pretepom nekdo razbil.

LEŠNIK SPREMENI PRIČEVANJE

Po priznanju, da je med preiskavo da- jal lažne izjave, je Lešnik opisal do- godke, kot jih je res videl. S Salejem sta prišla eden za drugim iz gostilne. Pred gostilno sta slišala krik zabodenega Ramšaka. Salej je stekel tja, on pa mu je sledil. Med potjo je srečal nekoga, ki se je sklanjal k tlom, kot da bi bruhal — ni spoznal kdo je. (To je bil smrtno ran- jeni Ramšak, ki je še z zadnjimi moč- mi skušal doseči gostilno.) Na cesti je potem srečal Saleja, ki je držal Dobrška, ki je potem zbežal proti Hudičami. Z druge strani pa je v tem prišel še Go- louh s fiziološko v roki. Tedaj je tudi Salej našel na tleh ležečega Ramšaka in nam zaklical, da je zaboden.

Že v začetku preiskave je varnostnim organom padlo v oči, da je neverjeten zagovor Dobrška, da bi si bundo zama- zal z lastno krvjo iz nosa. Zlasti se zato, ker je bila bunda oškropljena s krvjo tudi pod pazduho, kamor kapljice krvi iz nosa nikakor ne bi mogle kapati. Prav tako je bilo neverjetno, da bi mu kri kapala na spodnji del rokava. Zaradi tega so dali analizirati krvne skupine vseh obtoženih. Rezultat krvne analize je bil za sodno medicino Dobrška usoden. In- štitut za sodno medicino in Ljubljani je ugotovili, da se na Dobrškovi bundi na- haja kri skupine AB, — to je skupina Ramšaka medtem ko je njegova kri skupine A. S tem je njegov zagovor ovržen.

DR. CUNDER REKONSTRUIRA ZABOD Z NOZEM

V razpravi je sodeloval tudi sodni iz- vedenec dr. Cunder. Dokazal je, da je Dobrškova trditev, da je na bundi nje- gova kri lažna. Svoje dokazovanje je podkrepil z rekonstrukcijo zaboda. Izka- zalo se je, da je bunda najboljšo okrvav- ljena na rokavu in pod pazduho desne roke zato, ker je v trenutku zabodljaja kri močno brizgnila iz rane po roki mo- rilca. O tem, da je na bundi tuja kri pričajo tudi oblike krvnih kapljic. Če bi mu po bundi kapala lastna kri iz nosa, bi bile kapljice podolgovate oblike in ne okrogle.

4 LETA IN 5 MESECEV STROGEGA ZAPORA

Senat je na podlagi dokazanega gra- diva glavne obravnave spoznal obtože- nega Franca Dobrška za krivega in ga obsodil na 4 leta in 6 mesecev strogega zapore. Alojz Golouh, ki je bil obtožen sodelovanja v pretepu je obsodjen na 5 mesecev zapore.

V obrazložitvi sodbe je predsednik se- nata izrazil opozoril na škodljivost in ne- varnost gostilniških pretefov ob prazno- vanjih. Lani na Dan republike je nam- reč v pretepu izgnil življenje tudi de- lavac Ivan Tanjšek, doma pri Zovneku.